

СПЕЦИФІКА СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Дишкант Т.М.

*Харківський політехнічний університет
«Харківський політехнічний інститут» м. Харків*

Етимологія слова «технологія» свідчить про мистецтво, вміння, майстерність. Це сукупність методів та інструментів для досягнення бажаного результату, тобто вони відіграють допоміжну роль, роль засобу. Область застосування соціально-гуманітарних технологій двояка - або людина, як соціальна істота, або суспільство, як середовище існування людини. Це робить доречним інтегрований підхід до розгляду соціального та гуманітарного аспектів, у якому особистість вважається невідривною від соціуму.

Доцільно було б вважати, що бажаним результатом застосування соціально-гуманітарних технологій буде розвиток індивіда та поліпшення соціального середовища, інакше кажучи, їхнє окультурення, якщо згадати, що поняття «культура» спочатку означало сам процес вдосконалення чогось і результати цього процесу. Культура не буває безликою, вона індивідуальна, і кожна людина, група людей, те чи інше суспільство вносять у неї щось своє, унікальне, «свою душу», якщо говорити словами О. Шпенглера.

Сучасна ситуація, як зауважує канадський дослідник Б. Рідінгс виявляє процес дереференціалізації культури, тобто відсутність у неї специфічних референтів, що відсилають до якогось ряду явищ або ідей. Глобалізація замість того, щоб прийти до мультикультурного простору, поліфонії культур, призвела до їх нівелювання через стандартизацію, таким чином, культура, у справжньому значенні цього слова, просто «виноситься за дужки». Які ж цілі тоді може переслідувати застосування соціально-гуманітарних технологій на даний момент?

У своєму творі «По той бік добра і зла» Ф. Ніцше свідчить про парадоксальну двоїстість природи людини, кажучи, що «У людині тварина і творець з'єднані воедино...». Деревенціалізація культури сприяє згасанню в людині субстанційної раціональності як здатності до формування власного судження, адже культура є середовищем сенсогенезу. Внаслідок цього людина стає лише глиною, матеріалом, з якого можна «виліпити» зручний «функціонал», а технології використовуються як спосіб соціального контролю над нею. За допомогою їх застосування політичні партії, комерційні організації, тобто всі, хто має можливості їх використовувати у своїх інтересах, формують бажану соціальну поведінку. Таким чином застосування соціально-гуманітарних технологій на даний момент в основному не відповідає істинній природі людини, а технологічний вплив на соціум не співвіднесений із духовною сферою життя людей.